

Exam. Code : 103201

Subject Code : 1021

B.A./B.Sc. 1st Semester

HISTORY

[History of India (C. 1000)]

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—100

Note :— Section A : Candidates attempt **eight** questions out of **ten**, carrying **2** marks each.

(8×2=16)

Section B : Candidates attempt **six** questions out of **eight**, but attempt one question from each Unit, (compulsory). Carrying **14** marks each. (6×14=84)

SECTION—A

1. Write the importance of the 'Rigveda'.
2. Write the social life of the people during Vedic era.
3. Write four causes of downfall of ancient Harrapa civilization.
4. Write a note on 'Sangam' literature.
5. Note on importance of coins as a source of history.
6. Note on 'Ashvamedha Yaga'.

7. In Buddhism, note on 'Ashtamarga'.
8. Who was called, 'The Indian Napoleon and why ?
9. Write the names of Chandra Gupta's provinces.
10. What do you know about Chola administration.

SECTION—B

UNIT—I

1. Write the written sources of Ancient Indian History and give its importance.
2. Explain the town planning its importance and downfall of the Ancient Indian Civilization (Harrapa).

UNIT—II

3. Write the social institutions : family, Verna and caste system in later vedic era.
4. Explain the life, carrier and teachings of 'Lord Mahavira' in Jainism.

UNIT—III

5. Write the administration and taxation system during the Mauryan period.
6. Explain the revenue system, development in field of science and technology during Samundera Gupta's role.

UNIT—IV

7. Write about the polity, administration and religious policy of Raja Harshvardhna.
8. Explain the origin of Rajput's theories and social religious life of the people.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਓ : ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਦਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।
(8×2=16)

ਭਾਗ ਅ : ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਅੱਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ, ਪਰ ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।
(6×14=84)

ਭਾਗ—ਓ

1. ਰਿਗਵੈਦ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਲਿਖੋ।
2. ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣ ਪਾਉ।
3. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਹੜ੍ਹਪਾ ਸਭਿਅਤਾ ਦੇ ਪਤਨ ਦੇ ਚਾਰ ਕਾਰਣ ਲਿਖੋ।
4. 'ਸੰਗਮ' ਸਹਿਤ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
5. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸੋਮੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਿਕਿਆਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
6. 'ਅਸ਼ਵਮੇਧ ਯੱਗ' ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

7. ਬੁੱਧਮਤ ਅਨੁਸਾਰ 'ਅਸ਼ਟਮਾਰਗ' ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
8. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ 'ਭਾਰਤ ਦਾ ਨੇਪੋਲੀਅਨ' ਕਿਸਨੂੰ ਤੇ ਕਿਉਂ ਕਿਹਾ ਜਾਦਾ ਸੀ ?
9. ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਮੋਰਿਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਲਿਖੋ।
10. 'ਚੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ' ਬਾਰੇ ਆਪ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਭਾਗ-ਅ

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਸੀ, ਖੋਲ ਕੇ ਲਿਖੋ।
2. ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਅਤਾ ਹੜ੍ਹਪਾ ਦੀ ਖੋਜ, ਨਗਰ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਪਤਨ ਦੇ ਕਾਰਣਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

3. ਉਤਰ ਵੈਦਿਕ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ : ਪਰਿਵਾਰ, ਵਰਣ ਤੇ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਬਾਰੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
4. ਜੈਨ-ਮਤ ਅਨੁਸਾਰ 'ਭਗਵਾਨ ਮਹਾਵੀਰ' ਦਾ ਜੀਵਨ, ਚਰਿਤਰ ਤੇ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

5. ਮੋਰਿਆ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੇ ਟੈਕਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਖੋਲ ਕੇ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।
6. ਸਮੁਦਰ ਗੁਪਤ ਰਾਜ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਲਗਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਉੱਨਤੀ ਬਾਰੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉ।

यूनिट-IV

7. राजा हरश्वरपन काल विँच राजनीती, पृसासनिक पूठाली डे पारमिक नीती दा विसतार सगित वरनट करे।
8. राजपूडां दी उँतपती संबंपी सिपांतां दा, लेकां 'र सभासिक अडे पारमिक नीवन दी विआधिया करे।

(Hindi Version)

नोट :— भाग क : परीक्षार्थी कुल दस प्रश्नों में से कोई आठ प्रश्न करें। प्रत्येक प्रश्न के 2 अंक हैं। (8×2=16)

भाग ख : परीक्षार्थी कुल आठ प्रश्नों में से छः प्रश्न करें परन्तु प्रत्येक यूनिट में से एक प्रश्न करना अनिवार्य है। प्रत्येक प्रश्न 14 अंक हैं। (6×14=84)

भाग—क

1. ऋग्वेद का महत्व लिखो।
2. वैदिक काल में लोगों का समाजिक जीवन लिखो।
3. प्राचीन काल में हड़प्पा सभ्यता के पतन के कोई चार कारण लिखें।
4. 'संगम' साहित्य पर नोट।
5. इतिहास के स्रोत के रूप में 'सिक्कों' की महत्ता पर नोट।

6. 'अश्वमेध यज्ञ' पर नोट।
7. बुद्धमत के 'अष्टमार्ग' पर नोट।
8. प्राचीन काल में भारत का नैपोलियन किसको और क्यों कहा जाता था ?
9. चन्द्रगुप्त मौर्य के प्रान्तों के नाम लिखो।
10. चौल प्रशासन के बारे आप क्या जानते हो ?

भाग—ख

यूनिट—I

1. प्राचीन भारतीय इतिहास के स्रोतों का वर्णन, उनके महत्व का विस्तार सहित वर्णन करो।
2. प्राचीन भारतीय सभ्यता (हड़प्पा) समय नगर योजना और पतन के कारणों का विस्तृत वर्णन करो।

यूनिट—II

3. उत्तर वैदिक काल में समाजिक संस्थाएं जैसे : परिवार, वर्ण और जाति प्रणाली का विस्तृत वर्णन करो।
4. भगवान महावीर का जीवन, चरित्र और शिक्षाओं का विस्तृत वर्णन करो।

यूनिट-III

5. मौर्य कालीन प्रशासन और टैक्स प्रणाली का विस्तार सहित वर्णन करो।
6. समुद्रगुप्त राज्य में राजनीति, लगान प्रणाली, वैज्ञानिक और तकनीकी उन्नति की व्याख्या करें।

यूनिट-IV

7. राजा हर्षवर्धन राज्य में राजनीति, प्रशासनिक प्रणाली और धार्मिक नीति का वर्णन करो।
8. राजपूतों की उत्पत्ति संबंधी सिद्धांतों का और लोगों के सामाजिक एवं धार्मिक जीवन का वर्णन करो।